

**КОНГРЕС НА МАКЕДОНСКО СТОМАТОЛОШКО
ДРУШТВО СО МЕЃУНАРОДНО УЧЕСТВО (МСД)
CONGRESS OF MACEDONIAN DENTAL SOCIETY
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION**

СТОМАТОЛОГИЈАТА ПРЕД ПРЕДИЗВИЦИТЕ НА НОВОТО ВРЕМЕ: МОЖНОСТИ И ОГРАНИЧУВАЊА

**15^{ти}-18^{ти} Септември 2022, Охрид, Хотел Метропол Ресорт,
Република Северна Македонија**

КНИГА НА АПСТРАКТИ

**CHALLENGING NEW ERA IN DENTISTRY:
BURDEN AND OPPORTUNITIES**

**15th-18th September 2022, Ohrid, Hotel Metropol Resort,
Republic of North Macedonia**

BOOK OF ABSTRACTS

ТИ
ТН

КОНГРЕС НА МАКЕДОНСКО СТОМАТОЛОШКО ДРУШТВО
СО МЕЃУНАРОДНО УЧЕСТВО (МСД)

CONGRESS OF MACEDONIAN DENTAL SOCIETY
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

Книга на Апстракт

Book of Abstracts

Графички дизајн и брендирање: Драган Ласков
Graphic Design and Branding: Dragan Laskov

ПРОФ. Д-Р ГАБРИЕЛА КЌРЧИЕВА - ЧУЧКОВА

ПРЕТСЕДАТЕЛ НА КОНГРЕСОТ

Почитувани колеги,

Ми претставува голема чест и задоволство да ве поканам да ни се придружите на 9тиот Конгрес на Македонското стоматолошко друштво со меѓународно учество, кој ќе се одржи од 15ти до 18ти септември 2022 година во Охрид, Хотел Метропол – Метропол Лејк Ресорт.

Конгресот претставува извонредна можност за стручно надоградување и дружење на колегите од сите стоматолошки специјалности, специјализанти и студенти на постдипломски студии, со внимателно одбрана програма и предавачи кои ќе ги споделат своето искуство и сознанија од нивната професионална и научна работа.

Во текот на четирите дена на Конгресот ќе проследите презентации поврзани со темата на конгресот „Стоматологијата пред предизвиците на новото време: можности и ограничувања“. Во нив, веруваме, ќе најдете одговори на многу ваши прашања и дилеми со кои се соочувате во секојдневната клиничка пракса, но и од научен аспект, ќе ги осознаете достигнувањата во нашата професија.

Научниот и Организациониот одбор подготвија актуелна и интересна научна програма, вклучувајќи и различни интердисциплинарни теми кои ќе бидат презентирани од еминентни предавачи од Турција, Словенија, САД, Бугарија, Хрватска, Србија, Грција, Холандија, Романија и Северна Македонија. Поканетите предавачи се докажани експерти во својата област и се надеваме дека на тој начин ќе постигнеме врвно научно ниво на Конгресот.

Истовремено, покрај конгресните научни активности, ќе биде изложен широк асортиман на стоматолошки производи, а ќе бидат презентирани и најновите технолошки достигнувања во стоматологијата.

Покрај научната, подготвиме програма која вклучува културни и рекреативни активности кои очекуваме дека ќе го направат вашиот престој во Охрид навистина незаборавен!

Ве покануваме и очекуваме во Охрид!

Со почит,

Проф. д-р Габриела Курчиева Чучкова
Претседател на Македонско стоматолошко друштво

PROF. D-R GABRIELA KJURCHIEVA-CHUCHKOVA

PRESIDENT OF THE CONGRESS

Dear Colleagues,

It is my great honor and pleasure to invite you to join us at the 9th Congress of the Macedonian Dental Society with International participation. This Congress will be a great opportunity for colleagues, residents and postgraduate students from all dental specialties to socialize and exchange professional opinions on common scientific topics.

This event, taking place in the city of Ohrid, Hotel Metropol – Metropol Lake Resort from the 15th until the 18th of September 2022, will bring together experts from different fields in Dentistry who will share and discuss their valuable experiences from their professional and scientific work.

Focusing on the theme of the Congress “Challenging the New Era in Dentistry: Burden and Opportunities”, the presentations during the four days of the Congress will provide answers to the clinical and scientific questions we face in our daily practice, also present many of the latest professional advancements in Dentistry.

The Scientific and Organizing Committee have prepared an exciting scientific program, including various interdisciplinary topics by distinguished lecturers from Turkey, Slovenia, USA, Bulgaria, Croatia, Serbia, Greece, Netherlands, Romania and North Macedonia. Our guest speakers are top professionals in their field, therefore will ensure excellent scientific level of the Congress.

An exhibition of a wide range of dental products, as well as presentation of the newest technological developments in Dentistry, will take place for the entire duration of the Congress.

We have prepared a programme that includes cultural and leisure activities that will make your stay in Ohrid truly unforgettable!

Looking forward to welcoming you in Ohrid!

With kind regards,

Assoc prof. Gabriela Kjurchieva Chuchkova
Macedonian Dental Society President

НАУЧЕН ОДБОР:

Проф. д-р ГАБРИЕЛА КЌРЧИЕВА ЧУЧКОВА (Стоматолошки факултет, УКИМ) - претседател

Проф. д-р АЛЕКСАНДАР ДИМКОВ (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р БОЈКО БОНЕВ (Факултет За Дентална Медицина, Медицински Универзитет - Софија, Р.Бугарија)

Доц. д-р ВАЊА ОПАЧИЌ ГАЛИЌ (Стоматолошки Факултет, Универзитет Во Белград, Србија)

Проф. д-р ВАСИЛКА РЕНЦОВА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р ВЕСНА КОРУНОВСКА СТЕВКОВСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р ДЕЈАН МАРКОВИЌ (Стоматолошки Факултет, Универзитет Во Белград, Србија)

Проф. д-р ЕЛИЗАБЕТА ЃОРГИЕВСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р ЕМИЛИЈА БАЈРАКТАРОВА ВАЉАКОВА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р ИВАНА БРЕКАЛО ПРШО (Факултет за Дентална Медицина, На Универзитет Во Риека, Хрватска).

Проф. д-р ИВИЦА СТАНЧИЌ (Стоматолошки Факултет, Универзитет Во Белград, Србија)

Доц. д-р ИРЕНА ГАВРИЛОВИЌ (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р ЈУЛИЈА РАДОЈЧИЌ (Стоматолошки Факултет, Универзитет Во Ниш, Србија)

Проф. д-р МАЈА ПАНДИЛОВА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р МАРИЈА ПЕЕВА-ПЕТРЕСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Доц. д-р МАРИЈАНА МИРЧЕВСКА (Европски Универзитет, Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р МАРИНА КАЦАРСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р НИКОЛА АНГЕЛОВ (Стоматолошки Факултет Во Хјустон, Тексас)

Проф. д-р САЊА ПАНЧЕВСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р САШО ЕЛЕНЧЕВСКИ (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р СНЕЖАНА ПЕШЕВСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р СОЊА АПОСТОЛСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р ЦВЕТАНКА БАЈРАКТАРОВА МИШЕВСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. GABRIELA KJURCHIEVA CHUCHKOVA (Faculty of Dentistry, UKIM) - president

Prof. Dr. ALEKSANDAR DIMKOV (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. BOYKO BONEV (Faculty of Dental Medicine, Medical University - Sofia, R.Bulgaria)

Assoc. Prof. Dr. VANJA OPAČIĆ GALIĆ (Faculty of Dentistry, University of Belgrade, Serbia)

Prof. Dr. VASILKA RENDZOVA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. VESNA KORUNOVSKA STEVKOVSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. DEJAN MARKOVIĆ (Faculty of Dentistry, University of Belgrade, Serbia)

Prof. Dr. ELIZABETA GJORGIEVSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. EMILIA BAJRAKTAROVA VALJAKOVA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. IVANA BREKALO PRŠO (Faculty of Dental Medicine, University of Rijeka, Croatia).

Prof. Dr. IVICA STANČIĆ (Faculty of Dentistry, University of Belgrade, Serbia)

Assoc. Prof. Dr. IRENA GAVRILOVIĆ (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. JULIA RADOJČIĆ (Faculty of Dentistry, University of Nis, Serbia)

Prof. Dr. MAJA PANDILOVA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. MARIJA PEEVA-PETRESKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Assoc. Prof. Dr. MARIJANA MIRCHEVSKA (European University, Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. MARINA KACARSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. NIKOLA ANGELOV (Dental School in Houston, Texas)

Prof. Dr. SANJA PANCHEVSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. SASHO ELENČEVSKI (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. SNEZHANA PESHEVSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. SONJA APOSTOLSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. CVETANKA BAJRAKTAROVA MISHEVSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

ОРГАНИЗАЦИОНЕН ОДБОР:

Проф. д-р ЕМИЛИЈА БАЈРАКТАРОВА ВАЉАКОВА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје) - претседател

Проф. д-р ДАНИЕЛА ВЕЛЕСКА-СТЕВКОВСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Виш науч. сор. д-р СОЊА МИНДОВА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р СТЕВИЦА РИСТОСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р ЕМИЛИЈА СТЕФАНОВСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р КРИСТИНА МИТИЌ (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Проф. д-р МАРИНА ЕФТИМОСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Доц. д-р ГОРДАНА АПОСТОЛОВА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Науч. сор. д-р МАРИЈА МАНЕВА РИСТОВСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Доц. д-р РАДМИЛА ДИМОВСКА (Балкански универзитет)

Доц. д-р САБЕТИМ ЧЕРКЕЗИ (Стоматолошки оддел, Медицински факултет, Универзитет во Тетово)

Виш науч. сор. д-р ЕФКА ЖАБОКОВА БИЛБИЛОВА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Д-р ПЕТАР ЧАКАР

Д-р ВЛАДИМИР ДИЛЕВСКИ

Д-р ХРИСТО ПЕТАНОВСКИ (ЈЗУ УСКЦ "Св. Пантелејмон - Скопје)

Д-р ДУШАНКА СТЕФАНОВИЌ (УСКЦ Св. Пантелејмон Скопје)

Прим. д-р НАТАША ПИСЕВСКА-ЧОЛАКОВА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Д-р ЈАСНА СИМОНОСКА (УКИМ Стоматолошки Факултет - Скопје)

Д-р ЈАСМИНА ВРГОВИЌ

Д-р ЗЛАТКО МАСЛАРЕВСКИ

Д-р МАРКО МЛАДЕНОВСКИ

Д-р ИРЕНА ВИДИНЧЕВА

Д-р НАЗМИ ФЕРАТИ

Д-р ГОРАН ТЕРЗИЕВСКИ

Д-р ВЕРИЦА ГАВИЛОВСКА

Д-р ИРЕНА АНДОНОВИЌ

Д-р АНА ПЕТРОСКА

ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. EMILIA BAJRAKTAROVA VALJAKOVA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje) - president

Prof. Dr. DANIELA VELESKA-STEVKOVSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Senior Research Associate Dr. SONJA MINDOVA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. STEVICA RISTOSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. EMILIJA STEFANOVSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. KRISTINA MITIC (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Prof. Dr. MARINA EFTIMOSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Assoc. Prof. Dr. GORDANA APOSTOLOVA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Research Associate Dr. MARIJA MANEVA RISTOVSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Assoc. Prof. Dr. RADMILA DIMOVSKA (International Balkan University)

Assoc. Prof. Dr. SABETIM CHERKEZI (Dental Department, Faculty of Medicine, University of Tetovo)

Senior Research Associate Dr. EFKA ŽABOKOVA BILBILOVA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Dr. PETAR CHAKAR

Dr. VLADIMIR DILEVSKI

Dr. HRISTO PETANOVSKI (PHO University Dental Clinical Center "St. Panteleimon" - Skopje)

Dr. DUSANKA STEFANOVIĆ (USKC St. Panteleimon Skopje)

Prim. Dr. NATASHA PISEVSKA-COLAKOVA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Dr. JASNA SIMONOSKA (UKIM Faculty of Dentistry - Skopje)

Dr. JASMINA VRGOVIC

Dr. ZLATKO MASLAREVSKI

Dr. MARKO MLADENOVSKI

Dr. IRENA VIDINCHEVA

Dr. NAZMI FERATI

Dr. GORAN TERZIEVSKI

Dr. VERICA GAVILOVSKA

Dr. IRENA ANDONOVIC

Dr. ANNA PETROSKA

Што не ви кажуваат вашите пациенти?

50 % од пациентите кои страдаат од чувствителност не ја пријавуваат својата болка.¹

Не сакам да му пречам на мојот стоматолог

Се плашам од болна процедура

Не сакам многу долго да ми траат посетите кај мојот стоматолог

Моите заби едноставно болат понекогаш, мора да е нешто до мене

Помогнете им да се ослободат од болката **моментално*** со **elmex® SENSITIVE PROFESSIONAL**

Проверете кај секој пациент
дали има чувствителност

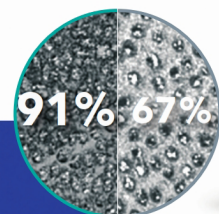

Пружете им моментално* ослободување од болката
на пациентите на кои им е потребно

Препорачајте долготрајно ослободување од болката
со 2 x дневно четкање

Супериорна оклузија со Pro-Argin технологијата наспроти технологија со калај флуорид / натриум флуорид[§]

elmex®

*За моментално ослободување од болка, аплицирајте директно на чувствителниот заб со врвот од прстот и нежно масирајте 1 минута.

§Ин vitro студија, реални конфокални слики после 5 третмани.

References:

1. Colgate-Palmolive. Market research through Zapera, Denmark, 2019. 2. Hines D et al. Poster #3406, July 2018 IADR. Colgate-Palmolive Company 2018.

УСНИ ПРЕЗЕНТАЦИИ 16.09.2022 САЛА БИЛЈАНА

СЕСИЈА 3 ОБЛАСТ: ОРАЛНА И МАКСИЛОФАЦИЈАЛНА ХИРУРГИЈА

ОПТИМАЛНИ ЕСТЕТСКИ РЕЗУЛТАТИ ЗА ИМПЛАНТ-ПРОТЕТСКИ РЕСТАВРАЦИИ ВО ЕСТЕТСКАТА ОБЛАСТ-АНАТОМСКИ И ХИРУШКИ РАЗМИСЛУВАЊА

Папакоча К.¹, Петровски М.¹, Папакоча В.¹, Терзиева-Петровска О.¹

1. Факултет за медицински науки, Универзитет "Гоце Делчев"-Штип, Република Северна Македонија

Естетскиот ефект на протетските супраструктури е најважниот аспект на оралната рехабилитација. За да се обезбеди задоволителна естетика при спроведувањето на имплантантниот третман, треба да се земат предвид различни анатомски и хируршки размислувања.

Цел: Имајќи го предвид зголеменото значење на естетиката во современото општество, беше поставена главната цел на ова истражување - да се направи анализа на релевантните анатомски и хируршки фактори кои влијаат на естетиката на супраструктурите носени од денталните импланти.

Материјал и метод: За исполнување на основната цел беше извршено адекватно литературно пребарување. Изворите на информации користени во оваа студија се добиени од најкористената од сите научни бази - Pub Med. Сите податоци од користената литература потекнуваат од претходно објавени во рецензирани списанија.

Резултати: Идентификувани се бројни анатомски фактори кои влијаат на задоволителната естетика на дефинитивната изработка како што се: аспекти и позиционираност на гингивата, пародонталниот биотип, положбата на долните усни и интероклузалниот простор. Втората група на фактори е поврзана со хируршките интервенции како што се: способност за регенерација на меките ткива и алвеоларната коска, поставување на имплантите во правилна положба и отсуство на потреба од подигање на флап. Протетската рехабилитација зависи и од морфологијата и односот на супраструктурите, односот на протетските помагала со околните меки ткива и правилното планирање на протетските помагала. Соодветното ракување со меките и коскени ткива за време на хируршкиот третман е исклучително важно. На крајот од хируршката процедура, сите коскени делови од алвеолите кои проминараат над рабовите треба да се отстранат и слузокожата треба да се сутурира. Исто така, треба да се отстрани трауматизирана и термички оштетената коска.

Заклучок: За воспоставување на правилна естетика на протетските супраструктури во голема мера зависи од познавањето на анатомските и хируршките аспекти.

ORAL PRESENTATIONS 16.09.2022 BILJANA HALL

SESSION 3 TOPIC: ORAL AND MAXILOFACIAL SURGERY

OPTIMAL AESTHETIC RESULTS FOR IMPLANT-PROSTHETIC RESTORATIONS IN THE AESTHETIC AREA: ANATOMICAL AND SURGICAL CONSIDERATIONS

Papakocha K.¹, Papakocha V.¹, Terzieva-Petrovska O.¹

1.Faculty of Medical Science, University "Goce Delcev"-Shtip, Republic of North Macedonia

Aesthetic effect of prosthetic suprastructures is the most important aspect of oral rehabilitation. To ensure satisfactory aesthetic when performing implant treatment, different anatomical and surgical considerations should be taken into account.

Aim: Taking into account the growing importance of aesthetics in modern society, the main goal of this research was set - to make an analysis of the relevant anatomical and surgical factors that affect the aesthetics of implant superstructures.

Material and method: Adequate literature research was performed to fulfill the main goal. Sources of information used in this study were obtained from the most used of all scientific databases- Pub Med. All of the used literature data was previously published in peer- reviewed publications and journals.

Results: Numerous anatomical factors have been identified as influencing on the satisfactory aesthetics of definitive work such as: gingival aspects and positioning, periodontal biotype, position of the lower lips and interocclusal space. The second group of factors is connected to the surgical interventions such as: regeneration ability of soft tissues and alveolar bone, placing the implants in the proper position and flap approach. Prosthetic rehabilitation depends also from the morphology and correlation of superstructures, the correlation of prosthetic devices with the surrounding soft tissues and proper planning of prosthetic devices. Adequate handling of soft and bone tissues during implant therapy is of great importance. At the end of the surgical procedure, all the bony parts of the alveoli that protrude should be removed or covered with mucous membrane, which should then be sutured. Also traumatized and thermally unprotected bone should be removed.

Conclusion: In conclusion we can note that the establishment of proper aesthetics of superstructures depends on the knowledge of anatomical and surgical aspects.